

Фикҳ дарслари (210-дарс) Намозда макруҳ нарсалар (биринчи мақола)

ФИҚҲ
дарслари **210-дарс**

Фикҳ дарслари
Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф
роҳимахуллоҳнинг "Фикҳий йўналишлар ва китоблар"
ва "Кифоя-1-2-3" китоблари асосида бериб борилади.
Мавзуларнинг тўлиқ матни билан танишиш учун
китобнинг ўзига мурожаат этиш тавсия этилади.

ISLON.UZ

19:00 / 22.12.2022 1752

هَيْهَ لَكَ هِرْكَو
كَرْتِ اَهِي فِ نَوِ كَيْ
رُصَحِ لْ اَوْ عِ وِ شِ خ
يَ صَحِ لْ اُ بْلَقِ وِ
هَرْمِ اَلَا دُجِ سِي لِ
نَمِ هِتْ هَبِ جِ خِ سَمِ وِ

أَهِي فَبِأَرْتِلَا
رُوكْ يَلَعُ دُوجُ سِلَاو
شِأَرْتُ فَاوِ، هِتَمَامَع
صَقَعَوِ، هِيَعَارْدُ
لُدَسَوِ، هِرِعَشِ
هُفَكَوِ، بَوَثِلَا
مَامِإِلَا صِي صَخِتَوِ
مَاقِ نِإِلَا، نِأَكَمِبِ
دَجَسَوِ دِجَسَمِلَا يِفِ
قِاطِلَا يِفِ
فَصِ فَلَخِ مِأِي قِلَاو
هُجَرَفِ هِيَفِ دِجَوِ

يَفِي نَأْوِيحُ عَرُوصَ وَ
هَدَجُ سَمَوٍ هِبُوثُ
فَلَخُ رِيغُ، هِتَ هَجُ وَ
نَا أَلُ، تَحَاتُ وَ
يِيحُ مَوَا، أَدِجُ تَرُعُصُ
أَهَسُ أَرُ

بِأَيْ ثِي فَو
رَسَحُ وَ، عِلْ ذِبْلَا
أَلْ لَذَاتُ أَلِ هِسُ أَرُ
قُلْعُ وَ، أَرْقِي أَمُ دَعُ وَ
دِجُ سَمَلَا بِأَبِ
ثَدَخُلَا أَوْيْ طُولَا وَ

قُوفِ آلُ هَقُوفِ
دِجِ سِمِ هِي فِ تِي ب
آلِو هُنِي يَزِتِ آلِو
رَهَظِ يَلِإِ هِتِ آلِصِ
يَلِصِي آلِ نِمِ
هِي خِلِ آلِ تَقِو
أَهِي فِ بَرِقِ عِلِ أَوِ
رورم لِبِ مِثِ أَيِو
ي فِ يَلِصِ مِلِ أَمِأِ
أَمِأِو رِي عِصِ دِجِ سِمِ
أَمِي فِ فِ رِي عِغِ ي فِ
هِي لِإِ ي هِتِ نِي

يَفْ أَرْضَانِ ، هُرْصَب
يَذَاخْ وَ ، هِدِجْ سَمِ
ءَاَضْعُ أَلَا ءَاَضْعُ أَلَا
يَلَعِ يَلَصِ نَا
نُكَي مَلِ نَا ، نَأَكُ د
هَرْتُ سِ يَلِ صِ مَلِ
ظَلَعِ وَ عَارِذِ رَأْدِقِ مِ ب
ءَاَذِحِ زَرَعِ تِ ، عِبْ صَا
هَيِ بَجَاحِ دَحَا
هَبْرِقِ ب
هَرْتُ سِ يَفْ كَيِ وَ
أَهْكَرْتِ زَاخْ وَ ، مَأْمِ أَلَا

رُورُمُ لِمَا مَدَعَدُ ذُنْعُ
قِي رَطَلَا مَدَعُو
حِي بَسَات لَابُ أُرْدِي وَ
مَدَعُ نَاةَ رَأْشِ الْوَأْ
هَنِي بَرْمَ وَأَ، هَزْتَسْ
أَهَنِي بَو.

Намозда қуйидагилар макруҳдир:

Хушуънинг таркига сабаб бўладиган ҳар бир ҳайъат, қўлни белга қўйиш, сажда қилиш учун тошларни бир мартадан ортиқ текислаш, пешонасига теккан тупроқни артиш, салласининг пешига сажда қилиш, билакларни ерга тираш, сочни турмаклаш, кийимни осилтириш ва шимариш, имомга хос макон қилиш, масжидда туриб, меҳробга сажда қилиш бундан мустасно, олдиндаги сафда жой бўлатуриб, кейингисига туриш.

Намозхоннинг кийимида, саждагоҳида ва орқа ҳамда остидан бошқа тарафларида ҳайвон сурати бўлиши макруҳдир. Сурат жуда кичик бўлса ёки боши ўчирилган бўлса, майли.

Жанда кийимда ва хорликни изҳор қилишдан бошқа ҳолларда бошланг намоз ўқиш ёки ўқиладиган нарсани санаш ҳам макруҳдир.

Масжиднинг эшигини қулфлаш, унинг томида жинсий яқинлик ва

қазои ҳожат қилиш макруҳдир. Ичида намозхонаси бор уйнинг тепасида бу нарсалар макруҳ эмас. Шунингдек, масжидни зийнатлаш, намоз ўқимаётган одамнинг орқасида намоз ўқиш, ундаги илон ва чаённи ўлдириш ҳам макруҳ эмас.

Кичик масжидда намозхоннинг олдидан ўтиш ила гуноҳкор бўлинади. Аммо ундан бошқа жойда саждагоҳига назар солиб ўқиётган намозхоннинг кўзи етадиган жойдан ўтган гуноҳкор бўлади.

Агар намозхон дўкон устида ўқиётган бўлса ва олдидан ўтаётган одамнинг аъзоси аъзоларига тенглашса, ўтувчи гуноҳкор бўлади.

Буларнинг ҳаммаси намозхоннинг икки қошидан бирининг тўғрисига санчиб қўйилган бир аршин узунлигидаги ва бармоқ йўғонлигидаги сутраси бўлмаган ҳолатдадир.

Имомнинг сутраси кифоя қилади. Ўтиш эҳтимоли ва йўл бўлмаганда уни тарк этиш жоиздир. Агар сутра бўлмаса ёки ўтувчи намозхон билан сутрасининг орасидан ўтса, (намозхон уни) тасбеҳ ёки ишора билан қайтаради.

Намозда қуйидагилар макруҳдир:

Ҳанафий уламолар барча далилларни чуқур ўрганиб чиқиб, намозда макруҳ ҳисобланадиган нарсаларни айтиб ўтганлар. Улардан баъзиларини эслаб ўтамиз.

1. Хушунинг таркига сабаб бўладиган ҳар бир ҳайъат.

«Хушуъ» аъзоларнинг сокин ва қалбнинг Аллоҳ билан бўлишидир.

«Хушуъ» қўрқув билан сокинликнинг бирга қўшилганидир. Мўминлар намоз ўқиганларида Аллоҳ таоло мақоми ҳузурида қалбларини, вужудларини, ҳаракату саканотларини қўрқинч ва сокинлик ўраб олишидир.

Аллоҳ таоло Муъминун сурасида:

خَشِعُونَ صَلَاتِهِمْ فِي هُمُ الَّذِينَ ٢

«Улар намозларида хушуъ қилувчилардир», деган (2-оят).

نُبِ لُضَفُلَانَع
هَلَلَايِضَرَسِأَبَع
يِبْنَلَانَع، أُمُهُنَع
هَيْلَع هَلَلَايِلَص
بَلَأَقْمَلَسُو
يَنْتَمُؤَالَصَلَا
يِفْدَهَشَات، يَنْتَم
نِيَتَعَكَرَك

سَمِعَ رَضِيَتَ وَ سَمِعَ شَيْخَتَ وَ
سَمِعَ نَقِيَتَ وَ نَكَسَ مَتَ وَ
لَوْ قِي - لَيْ دِي
يَلَا - أُمُّهُ سَمِعَ فَرَّتَ
أَلْبَقِيَتَ سَمِ لَبَر
لَهُ جَوَّ أُمِّهِ نَوَطَبَب
أَيُّ بَرَّ أَيُّ لَوْ قِيَتَ وَ
لَعَفِي مَلَّ نَمَوَّ بَر
هَأَوَّرَ . «جَادِي خَيْ هَف
بِنَسَلَا أَبَا خَصَّأ

Фазл ибн Аббос розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Намоз икки рақъат-икки рақъатдир. Ҳар икки рақъатда ташаҳҳуд ўқийсан, хушуъ қиласан, тазарруъ қиласан, мискинликни изҳор қиласан, икки қўлингнинг кафтларини юзингга қилиб кўтариб,

Роббингга: «Ё Рабб! Ё Рабб!» дейсан. Ким шундай қилмаса, намози чаладир», дедилар».

«Сунан» соҳиблари ривоят қилишган.

2. Қўлни белга қўйиш.

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан қилинган ривоятда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг намозда қўлни

белга қўйишни наҳйи қилганлари айтилган.

(Давоми бор)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди